

Jog & Fegyver

Szakértő olvasónk közérdekű és több vadászt is érintő kérdésének részlete: Lehet, hogy új felvetés részéről, hogy a B4 kategóriába tartozó sörétes vadászfegyvereket több rendőrkapitányságon nem akarják vadászfegyverként engedélyezni, illetve teljesen különböző a gyakorlat. („Félautomata hosszú tűzfegyverek, melyek tölténytára és töltényürje együttesen háromnál több lőszer befogadására alkalmas.”)

Kérdés

A rendőrség engedélyezhet-e B4 kategóriás tűzfegyvert vadászlőfegyverként? Szerintem igen, csak a hazai vadászaton tárreduktort kell használni hozzá! A „tárreduktor” fogalmát semmi sem határozza meg. Szerintem ez lehet kivehető, csak használni kell a vadászaton! Lehet rögzített oly módon, hogy „szokásos szerszámokkal” nem alakítható át B-4 kategóriájú tűzfegyverré. Ekkor azonban a fegyver, már B-5 kategóriába tartozik! A rendőrségi gyakorlat megyénként és a BRFK-n változó. Van, ahol szó nélkül bejegyzik a B-4 kategóriás puskát vadászlőfegyverként - mi közük ahhoz, hogy a tulajdonos használja-e a tárreduktort? -, máshol a tulajdonos plusz költségéért nemzetközi fegyverútlevelet állítanak ki - több országban a nagyobb tárcapacitású fegyver is használható -, aztán van olyan hely, ahol B-4 kategóriát nem jegyeznek be vadászfegyverként, megkövetelik, hogy alakíttassa át B-5 kategóriájúvá. Mi lenne a helyes eljárás?

Válaszom

(A jogszabályok megnevezését vastag, szövegét normál, kommentáromat dőlt betűkkel szedtük. A jogszabályokból a kérdésre vonatkozó rész aláhúzással jelezve.)

Először is vegyük sorba az irányadó jogszabályokat, de csak a kérdésben felvetett mértékben. A lőfegyverekről és lőszeréről szóló 2004. évi XXIV. tv. - melléklet határozza meg, hogy melyik fegyver melyik kategóriába tartozik.

„B” kategória

1. Félautomata vagy ismétlő rövid tűzfegyverek.
2. Központi gyújtású egylövetű rövid tűzfegyverek.
3. Peremgyújtású egylövetű rövid tűzfegyverek, melyek teljes hossza 28 cm-nél rövidebb.
4. Félautomata hosszú tűzfegyverek, melyek tölténytára és töltényürje együttesen háromnál több lőszer befogadására alkalmas.
5. Félautomata hosszú tűzfegyverek, amelyek tölténytára és töltényürje együttesen háromnál több lőszer befogadására nem alkalmas, ha a töltőszerkezet eltávolítható, vagy ha nem biztos, hogy szokásos szerszámokkal a tűzfegyvert nem lehet olyan tűzfegyverré átalakítani, amelynek tölténytára és töltényürje együttesen háromnál több lőszer befogadására alkalmas.
6. Ismétlő és félautomata hosszú tűzfegyverek huzagolatlan, 60 cm-t meg nem haladó hosszúságú csővel.
7. Külső formában automata szerkezetű tűzfegyverre hasonlító félautomata tűzfegyverek.

A fegyverekről és lőszerokról szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm r. szerint

1. § (1) E rendelet alkalmazásában

Vadászlőfegyver: a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) szerint vadászatra használható lőfegyver.

Tehát, hogy mivel lehet vadászni, azt elsősorban a vadásatról szóló jogszabály határozza meg.

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. tv szerint 67. § (1) Vadat csak vadászati célra engedélyezett - legalább negyvenöt centiméter csőhosszúságú - vadászlőfegyverrel lehet elejteni.

(2) Vadászíjjal történő vadászat esetében gímszarvast, dámszarvast, muflont, vaddisznót és őzet kizárólag 222,7 newton húzóerőt meghaladó vadászíjjal és arra alkalmas vadászvevesszővel lehet elejteni.

(3) Vadat elfogni az e célra szolgáló hálóval, befogókarámmal, altató-, bénító lövedékes fegyverrel, valamint a vonatkozó közösségi rendeletben nem tiltott, illetve megengedett csapdázási módszerrel lehet.

(4) Altató-, bénító lövedékes fegyvert csak a vadászati hatóság előzetes engedélyével, erre képesített vadász használhat.

(5) A vadászat alkalmával - az azt alkalmazó felelősségére - a vad keresésére, felkutatására csak olyan vadászkutya alkalmazható, amelyet igazoltan vadászatra képeztek. A vadászkutya-fajtacsoport tenyésztésének, nyilvántartásának, teljesítményvizsgálatának és használatának részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

(6) A vadászatra jogosult köteles a vadászat alkalmával a vadászterület jellegének megfelelő, vadászatra kiképzett vadászkutyáról gondoskodni.

Tiltott vadászati eszközök

Vtv. 68. § (1) E törvény alkalmazásában tiltott vadászati eszköznek minősül:

- a) a mérgezett hegyű és robbanófejű nyílvesző;
- b) a számszeríj;
- c) az e törvény előírásainak meg nem felelő vadászíj, illetve nyílvesző;
- d) a lőfegyverre szerelt hangtompító eszköz;
- e) a gímszarvasra, dámszarvasra, muflonra, valamint őzre történő vadászat esetén a sörétes vadászlőfegyver.

(2) A hivatásos vadász munkaköri feladatainak ellátásakor folytatott vadászata során százhusz joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú golyós vadászlőszeret, illetve 0,22 kaliberű golyós vagy annál nagyobb kaliberű golyós vadászlőfegyvert, továbbá maroklőfegyvert is használhat.

A Btk. szerint állatkínzásnak minősül

266/B. § (1) Aki

- a) gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza,
- b) állattartóként, házasított emlősállatot vagy az ember környezetében tartott veszélyes állatot elűzi, elhagyja vagy kiteszi, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a vadászatról szóló törvény által tiltott vadászati eszközzel vagy tiltott vadászati módon vadászik, illetőleg a halászatról szóló törvény által tiltott halfogási eszközzel vagy módon halászik vagy horgászik.

A tiltott vadászati eszközök használata tehát bűncselekményt valósít meg, ezért olyan vadászati eszköz használata nem engedélyezhető, mely itt felsorolásra került. Ebből egyenesen következik, hogy amelyik fegyver tilalom alatt nem áll, az engedélyezhető, helyesebben engedélyezése jogszerűen nem tagadható meg attól, aki az egyéb feltételeknek megfelel. Ugyanígy nem tagadható meg például a C-4 kategóriájú öntöltő vadászfegyver engedélyezése sem, mert vannak olyan uniós és unión kívüli országok, ahol az ilyen fegyverek használata egyes vadfajokra engedélyezett vagy egyenesen kifejezetten kívánatosnak minősül.

Az Sztv. szerint jogosulatlan vadászatnak minősül

149. § (1) Aki

- a) idegen vadászterületen,
- b) tiltott helyen vagy időben jogosulatlanul, vad elejtésére használható és arra alkalmas állapotban lévő eszközzel tartózkodik, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Aki vadászjeggyel vagy pedig úgy vadászik, hogy nem felel meg a vadászat gyakorlására megállapított feltételeknek, százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(3) Az a vadász, aki tiltott helyen vagy időben, továbbá tiltott vadra vadászik, százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(4) Aki a vadászatról szóló jogszabályok megszegésével vadászatot, százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A szabálysértési törvény tehát nem tér ki a vadászat eszközeire, különösen nem tér ki a vadász által használt fegyverekre sem.

Vtv. 71. § (1) A vadászat rendje megsértésének minősül az alábbi vadászat:

- a) a légi járműből, mozgásban lévő motoros járműből vagy járműről, továbbá az óránként öt kilométert meghaladó sebességgel közlekedő vízi járműből,
- b) a vízi vad vadászatának kivételével a lessgödörből,
- c) a vízi vad vadászatának kivételével a vízi járműről,
- d) a fényszóró engedély nélküli használatával, valamint
- e) a gímszarvasra, a dámszarvasra, az őzre, illetőleg a muflonra hajtóvadászat keretében történő vadászat, továbbá
- f) a falkavadászat,

- g) az érintett vadászatra jogosultak közötti megállapodás hiányában a szomszédos vadászterület határától számított háromszáz méteren belüli lesvadászat,
 - h) vadászati idénytől függetlenül az olyan időpontban történő vadászat, amikor a vad menekülési lehetősége bármilyen természeti ok miatt jelentősen korlátozott,
 - i) a vaddisznó és a róka vadászatának kivételével a csillagászati napnyugtát egy órával követő és a csillagászati napkeltét egy órával megelőző időpontok közötti vadászat (a továbbiakban: éjszakai vadászat).
- (2) A vadászat rendje megsértésének minősül továbbá az alábbi eszközökkel történő vadászat:
- a) az önműködő (automata) és öntöltő (félautomata) golyós lőfegyver;
 - b) az öntöltő (félautomata) sörétes vadászlőfegyver, amelyben egyidejűleg háromnál több lőszer van;
 - c) a vaddisznó vadászata esetén - a sörétes vadászlőfegyverből kilőhető golyóval történő vadászat kivételével - a sörétes vadászlőfegyver;
 - d) a gímszarvasra, a dámszarvasra, a muflonra történő vadászat esetében a kétezer-ötszáz joule-nál kisebb csőtorkolati energiájú vadászlőszer, özre történő vadászat esetében az ezer joule-nál kisebb csőtorkolati energiájú vadászlőszer;
 - e) az elektronikus optikai eszköz;
 - f) a vad megtevesztésére alkalmas elektronikus akusztikai eszköz;
 - g) a vad megtevesztésére alkalmas mesterséges szaganyag, valamint megcsonkított élő csali állat.
- (3) A vadászati hatóság engedélyezheti
- a) ha a vadkár másként nem hárítható el, a vaddisznó,
 - b) ha állat-egészségügyi, humán-egészségügyi vagy vagyoni védelmi indokok ezt szükségessé teszik, a róka fényszórával történő éjszakai vadászatát.

A törvény végrehajtására kiadott 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet szerint

Vhr. 58. § (1) Apróvadat sörétes vadászlőfegyverből kilőtt söréttel, nagyvadat golyós vadászlőfegyverrel szabad elejteni. A hivatásos vadász által - nagyvad-utánkeresés során kegyelemlövéshez - alkalmazható vadászlőszer kivételével vadászati célra legalább 2 mm-től legfeljebb 5 mm-ig terjedő átmérőjű sörét használható.

(2) Az 1. § bb) pontjában felsorolt apróvadfajokra vadászlőfegyverből kilőtt söréttel és golyós vadászlőfegyverrel - ideértve az ezer joule-nál kisebb csőtorkolati energiájú vadászlőszert és a 0,22

kaliberű golyós vadászlőfegyvert - is lehet vadászni. Vaddisznóra, rókára, borzra, aranszakálra, nyestkutyára, mosómedvére sörétes vadászlőfegyverből kilőtt golyóval is lehet vadászni.

Vhr. 75/A. § (1) A Vtv. 71. § (2) bekezdésének b) pontja szerint vadászat rendje megsértésének minősül a két tölténynél nagyobb tárkapacitású (amelyben egyidejűleg háromnál több lőszer tartható) félautomata (öntöltő) sörétes vadászlőfegyver tárreduktor nélküli használata.

(2) A Vtv. 71. § (2) bekezdésének e) pontja szerint nem minősül elektronikus optikai eszköznek a céltávcsőben célzás megkönnyítése céljából elektronikusan megvilágított irányzék.

A vadászat rendjének megsértése nem tartozik sem a büntetőjog, sem a szabálysértési jog hatálya alá. Ez a szabályozás és a szabályok megsértésével kapcsolatos szankciórendszer a vadásztársadalom belügye. Ahhoz a lőfegyverek engedélyezésével foglalkozó rendőrhatalóságnak az égvilágon semmi köze nincs. Ezeket a szabályokat a közép-európai vadász hagyományok és vadászati kultúra, a hazai vadállomány minőségi és mennyiségi mutatói hozzák létre. Ezen szabályoknak a változása elsősorban a vaddal kapcsolatos és erre vezethető vissza. Ezzel együtt tudomásul kell venni, hogy máshol - még az unión belül is - mások a szabályok. Ebből viszont az is következik, hogy amennyiben az adott fegyver tiltott vadászati eszköznek nem minősül, akkor azt kérelemre engedélyezni kell, még akkor is, ha egyébként Magyarországon nem szabad vele vadászni. Ez ugyanis nem jelenti azt, hogy esetleg Finnországban vagy Svédországban ne lehetne vele vadászni.

A tárreduktor fogalmát semmilyen jogszabály nem határozza meg. A Vtv. 71. § (2) bek b) pontja, mint láttuk, csak azt minősítette a vadászat rendjének megsértésének, ha az említett öntöltő sörétes fegyverben legalább 4 db lőszer van. A Vhr. már azt is a vadászat rendjének megsértésének minősíti, ha az ilyen vadászfegyvert tárreduktor nélkül használják.

Komoly aggályaim vannak arra nézve, hogy egy miniszteri rendelet mennyire jogszerűen módosíthat törvényt, illetve egészítheti ki azt, ami törvényi szabályozás alá tartozik. Ezzel együtt még mindig nem tudjuk, milyen a tárreduktor. Azt tudjuk, hogy a tár méretét csökkenti, de hogy ezt miként éri el, arra nincs előírás. Két módszer képzelhető el. Az egyik szerint a tár homlokkupakjának lecsavarása után a tárba helyezett akkora méretű rúd, ami a tár méretét a szabályok szerintre csökkenti, illetve több - lőszerméretű - eszköz behelyezése a töltőnyíláson. Egy követelménynek kell mindkettőnek megfelelnie. A lőfegyverbe ne lehessen 3 lőszerrel többet tenni vadászat közben. Tehát nem az a vadászati szabályok megsértése, ha valakinek B-4 kategóriájú fegyvere van. Még csak az sem, ha B-4 kategóriájú fegyverrel jelenik meg vadászatban, hanem csak

az, ha a használatakor, vagyis a vadászat megkezdése után a B-4 kategóriájú fegyverből lövést ad le. Ad abszurdum, ha valaki úgy megy végig egy fácánvadászaton, hogy a B-4 kategóriájú vadászfegyvere végig a vállán van és abból egyetlen lövést sem adott le, akkor azzal semmilyen szabályt nem sértett meg. Ezzel együtt azt is meg kell jegyezni, hogy sebzett nagyvad utánkeresése kiesik az általános vadászati szabályok alól, gyakorlatilag nem minősül vadászatnak, így annak során - álláspontom szerint - különösen az ilyenkor fellépő biztonsági kockázatra - használható a B-4 kategóriájú sörétes vadászfegyver lövedékre vagy ún. őzsörétre töltve. (Ez a sörétfajta szintén nem engedélyezett nagyvad vadászata során, kivéve, ha sebzett nagyvad utánkereséséről van szó.) A fentiek szerint a jogi álláspontom, hogy a B-4 kategóriájú fegyvert a vadász részére engedélyezni kell. Nem követelhető meg, hogy azt bármilyen okból B-5 kategóriájúvá alakíttassa, ugyanis a B-4 kategória nem tartozik a tiltott vadászati eszközök közé, csupán Magyarországon történő használata minősül a vadászati szabályok megsértésének.

A következő számunkban arról lesz szó, hogy miként minősítette az engedély nélkül értékesíthető, tartható Keserű Defender gumilövedékes fegyvert a Somogy megyei RFK - egy igazságügyi szakértői vélemény ellenében, de az ORFK állásfoglalása alapján - kizárólag megszerzési engedéllyel, sportcélra értékesíthetőnek. Tudom, hogy a feministák majd nekem fognak esni, de az ügy minden szintjén rendőrök osztották az észet.

Dr. Bokros Gábor
ügyvéd